

Olimpiada națională de matematică, faza locală, județul Caraș-Severin, 2016

Clasa a IX-a

I. Pentru orice numere naturale nenule m și n se notează $E(m,n) = \sqrt{m^2 + 3n}$.

(a) Determinați numerele naturale m pentru care $(m+1) \cdot E(m,m) = 3m+1$.

(b) Calculați partea întreagă a numărului $E(n,n)$.

(c) Arătați că dacă $m, n, p \in \mathbb{N}^*$ și $m^2 + n^2 < 2p^2$, atunci $E(m,m) \cdot E(n,n) < E^2(p,p)$.

Articol RMCS nr. 25, enunț modificat, Lucian Dragomir

II. Se consideră un triunghi ABC și punctele M, N, P pe laturile $[BC], [AC]$, respectiv $[AB]$,

pentru care $\frac{BM}{BC} = \frac{CN}{CA} = \frac{AP}{AB} = \frac{1}{3}$.

Demonstrați că, dacă $2 \cdot \overrightarrow{PE} = \overrightarrow{PN}$ și $2 \cdot \overrightarrow{BF} = \overrightarrow{BC}$, atunci $\overrightarrow{AM} = 2 \cdot \overrightarrow{EF}$.

Gazeta Matematică (12/2014, Nicolae Stăniloiu)

III. Se consideră o mulțime M de numere reale care are următoarele două proprietăți:

(1) $1 \in M$.

(2) dacă $x \in M$ și $(x+2y) \in M$, atunci $y \in M$.

Arătați că:

(a) $\frac{1}{4} \in M$;

(b) $\frac{1}{2^n} \in M$ pentru orice număr natural n .

Gazeta Matematică (supliment 12/2014, Lucian Dragomir)

IV. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 4x - 3$ și mulțimea $M_f = \{g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} / f \circ g = g \circ f\}$.

(a) Arătați că $M_f \neq \emptyset$.

(b) Demonstrați că dacă $g \in M_f$, atunci $g(1)$ este un număr întreg.

Lucian Dragomir

Timpu de lucru 3 ore. Se acordă în plus 30 de minute pentru întrebări.

Fiecare problemă este notată cu 7 puncte.

Olimpiada națională de matematică
 Etapa locală, 5 martie 2016, Caraș - Severin

Clasa a IX a (Barem de corectare și notare)

1. Pentru orice numere naturale nenule m și n se notează $E(m, n) = \sqrt{m^2 + 3n}$.

(a) Determinați numerele naturale m pentru care $(m+1) \cdot E(m, m) = 3m+1$.

(b) Calculați partea întreagă a numărului $E(n, n)$.

(c) Arătați că dacă $m, n, p \in \mathbb{N}^*$ și $m^2 + n^2 < 2p^2$, atunci $E(m, m) \cdot E(n, n) < E^2(p, p)$.

(a) $E(m, m) = \frac{3m+1}{m+1} < 3 \Rightarrow m \in \{0, 1\}$; singura soluție a problemei: $m = 1$	(3p)
(b) Deoarece $n^2 + 2n + 1 \leq n^2 + 3n < n^2 + 4n + 4, \forall n \in \mathbb{N}^*$, deducem $n+1 \leq E(n, n) < n+2$, deci $[E(n, n)] = n+1$	(2p)
c) Inegalitatea mediilor conduce la $E(m, m)E(n, n) \leq \frac{m^2 + n^2 + 3(m+n)}{2}$. Folosind $(m+n)^2 \leq 2(m^2 + n^2)$ rezultă $E(m, m)E(n, n) \leq \frac{m^2 + n^2 + 3\sqrt{2(m^2 + n^2)}}{2} < \frac{2p^2 + 6p}{2} = E^2(p, p)$	(2p)

2. Se consideră un triunghi ABC și punctele M, N, P pe laturile $[BC], [AC]$, respectiv $[AB]$,

pentru care $\frac{BM}{BC} = \frac{CN}{CA} = \frac{AP}{AB} = \frac{1}{3}$. Demonstrați că, dacă $2 \cdot \overline{PE} = \overline{PN}$ și $2 \cdot \overline{BF} = \overline{BC}$, atunci

$$\overline{AM} = 2 \cdot \overline{EF}.$$

$\overline{AM} = \overline{AB} + \overline{BM} = \overline{AB} + \frac{1}{3}\overline{BC}$	(2p)
$\overline{EF} = \overline{EN} + \overline{NC} + \overline{CF} = \dots = \frac{1}{2}\overline{AM}$	(5p)
Soluție alternativă : Fie T un punct pe (BC) astfel ca $CT = \frac{1}{3}CB$. Deducem că $TNAP$ este paralelogram, deci AT trece prin mijlocul lui (PN) , adică A, E, T sunt coliniare și E este mijlocul lui (AT) ; cum F este mijlocul lui (MT) , avem că EF este linie mijlocie în ATM , de unde concluzia e imediată.	

3. Se consideră o mulțime M de numere reale care are următoarele două proprietăți:

(1) $1 \in M$.

(2) dacă $x \in M$ și $(x+2y) \in M$, atunci $y \in M$.

Arătați că:

(a) $\frac{1}{4} \in M$; (b) $\frac{1}{2^n} \in M$ pentru orice număr natural n .

$1 + 2 \cdot 0 \in M \Rightarrow 0 \in M$; $0 + 2 \cdot \frac{1}{2} = 1 \in M \Rightarrow \frac{1}{2} \in M$ și $0 + 2 \cdot \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \in M \Rightarrow \frac{1}{4} \in M$	(3p)
Acum, $\frac{1}{2^0} \in M$, iar dacă $\frac{1}{2^n} \in M$, deducem	(4p)

$0 + 2 \cdot \frac{1}{2^{n+1}} = \frac{1}{2^n} \in M \Rightarrow \frac{1}{2^{n+1}} \in M$. Demonstrația este astfel încheiată prin inducție matematică.	
--	--

4. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 4x - 3$ și mulțimea $M_f = \{g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} / f \circ g = g \circ f\}$.

(a) Arătați că $M_f \neq \emptyset$.

(b) Demonstrați că dacă $g \in M_f$, atunci $g(1)$ este un număr întreg.

(a) de exemplu $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, g(x) = \frac{x+3}{4}$ sau $g(x) = 1$	(3p)
(b) $f(a) = a \Rightarrow a = 1$, așadar singurul număr real a pentru care avem $f(a) = a$ este $a = 1$ (*)	(1p)
$f(g(1)) = g(f(1)) \Rightarrow f(g(1)) = g(1)$; în baza observației (*) se ajunge la $g(1) = 1 \in \mathbb{Z}$	(3p)